EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

VSTUPNÍ ČÁST

Název modulu

Antické Řecko a Kréta

Kód modulu

82-m-4/AC90

Typ vzdělávání

Odborné vzdělávání

Typ modulu

odborný teoretický

Využitelnost vzdělávacího modulu

Kategorie dosaženého vzdělání

M (EQF úroveň 4)

Skupiny oborů

82 - Umění a užité umění

Komplexní úloha

Obory vzdělání - poznámky

- 82–41–M/03 Scénická a výstavní tvorba
- 82–41–M/05 Grafický design
- 82-41-M/17 Multimediální tvorba

Délka modulu (počet hodin)

12

Poznámka k délce modulu

Platnost modulu od

30. 04. 2020

Platnost modulu do

Vstupní předpoklady

- znalost molulu Úvod do dějin kultury

JÁDRO MODULU

Charakteristika modulu

Cílem modulu je osvojení znalostí v oblasti vývoje umění vyspělých kultur v Egejské oblasti - Kréta, Mykény a antické Řecko.

- Modul je zaměřen na umění Kréty a Mykén a umění antického Řecka v časovém rozmězí asi 5. tisíciletí př. n. l. a 1. stoletím př. n. l. - charakteristické rysy a hlavné památky

Po absolvování žák :

- časově a geograficky zařadí kulturu antického Řecka a předřeckého období (Kréta, Mykény)
- charakterizuje a rozdělí jednotlivé etapy vývoje umění v Antickém Řecku
- charakterizuje a popíše vývoj umění, techniky a principy v rámci jednotlivých uměleckých disciplín
- propojí politickou, kulturní a sociální situaci v antickém Řecku
- uvede významné kontexty s uměním v předchozích a následujících kapitolách dějin kultury

Očekávané výsledky učení

Žák:

- rozlišuje jednotlivé kultury v Egejské oblasti
- časově zařadí jednotlivé kultury
- rozdělí je do vývojových etap a jednotlivých stylů v umění antického Řecka (5. tisíciletí - pol. 1. století př. n. l.)
- určí kultury geograficky
- časově zařadí jednotlivé etapy vývoje řeckého antického umění
- charakterizuje jednotlivé kultury a popíše hlavní principy, znaky, prvky, náměty a materiály
- charakterizuje vývoj jednotlivých disciplín (architektura, sochařství, malířství, užité umění)
- definuje konkrétní památky ve starověkých kulturách, popíše jejich charakteristika, zařazení a aplikace odborné terminologie při jejich určování

Obsah vzdělávání (rozpis učiva)

1. Kréta a Mykény

- dělení a datace, geografické určení, kulturní a umělecký přínos
- Architektura
  - druhy
  - materiály
  - principy a znaky
  - techniky, materiály, památky
- Sochařství
  - druhy
  - materiály a techniky
  - náměty, znaky
  - památky
- Malířství
  - druhy
  - materiály a techniky
  - náměty, znaky
  - památky
- Užité umění
  - druhy
  - materiály
  - řemesla

2. Antické Řecko (dělení a datace, náboženství a bohové, životní styl, vznik a rozvoj vědních disciplín, politické a historické souvislosti, terminologie)

- Architektura
  - principy
  - materiály
  - terminologie (akropole, in antis, kanelatura, patka, hlavice, voluta, abakus, karyatyda, architráv, metopa, tryglyf, tympanon)
  - druhy - chrám, dům (megaron)
  - architektonické slohy a jejich charakteristika, památky jednotlivých řádů - dórský, ionský, korintský (athénská Akropole, Parthenon, chrám Niké, Erechteion, Diův chrám)
- Sochařství
  - materiály
  - druhy
  - náměty
  - terminologie (kánon, kalokaghatie, kontrapost)
  - principy a náměty jednotlivých období, autoři a díla
    - archaické - kúrós, kóré
    - I. klasické - Myron, Polykleitos (Diskobolos, Dorýforos, Diadumen) - kánon, kontrapost
    - II. klasické - Feidias (Athéna Lemnia, Athéna Promachos, Panathénajský průvod) - mokrá draperie

        - helenismus - Venuše Mélská, Laokon a synové, Diův oltář, Niké Samothrácká
- Malířství
    - materiály a techniky
    - druhy - nástěnné, vázové
    - náměty
    - terminologie
    - autoři a památky (Polygnótos z Thasu, Apollodóros z Athén, Parrhasios, Apellés)
- Užité umění
    - řemesla - keramika a hrnčířství (druhy keramiky a jejich význam), kovotepectví a kovolitectví, šperkařství aj.
    - materiály, techniky

Učební činnosti žáků a strategie výuky

Strategie učení: ve výuce se doporučuje kombinovat níže uvedené metody výuky.

Metody slovní:

- odborný výklad s prezentací

Přímé vyučování:

- přednes s použitím odborné literatury
- práce s odpovídající obrazovou dokumentací
- orientace žáků v učivu, znalost principů a památek (diskuze, seminární práce, ústní zkoušení)
- hodnocení samostatné práce

Specifikace samostatné práce:

- teoretická část (teoretický popis tématu)
- praktická část (souvislá prezentace a formulace tématu na základě vlastního studia)
- obrazová část (aplikace teoretických poznatků na konkrétních příkladech)
- závěr (výsledky práce)
- rozsah práce 6-10 stran včetně příloh (obrazový materiál, schémata, fotografie...)

Učební činnosti žáků:

- seznámí se a následně popíší charakteristické znaky kultury
- popíší principy, techniky a materiály v jednotlivých uměleckých disciplínách a rozliší je v rámci jednotlivých vývojových etap
- učí se aplikovat teoretické poznatky a prezentovat je v obrazových materiálech
- aktivně se zapojují do výuky a zodpovídají kontrolní otázky pedagoga

Zařazení do učebního plánu, ročník

1. ročník

VÝSTUPNÍ ČÁST

Způsob ověřování dosažených výsledků

Písemná nebo ústní forma zkoušení

- základní pojmy a terminologie
- orientace v charakteristických rysech kultury

Samostatná práce žáků:

- pracování průřezových témat
    - vývoj jednotlivých uměleckých disciplín napříč časem od počátku dějin umění a napříč kulturami
- ústní prezentace
    - obrazových materiálů k zadanému tématu
    - diskuze na zadané téma

Specifikace seminární práce:

- teoretická část (teoretický popis tématu)
- praktická část (souvislá prezentace a formulace tématu na základě vlastního studia)
- závěr (výsledky práce)
- 6 až10 stran včetně příloh (schémata, obrazová dokumentace, fotografie, aj.)

V rámci výuky jsou ověřovány především teoretické okruhy formou samostatné práce.

Ověřované okruhy:

- orientace v časovém vymezení a vývojových fázích v rámci antického Řecka
- orientace v jednotlivých uměleckých disciplínách
- zařazení památek a typických znaků, jejich charakteristika a rozlišení na základě obrazové dokumentace

Kritéria hodnocení

Prospěl – neprospěl

- 1 - 100% správných odpovědí, samostatnost a orientace v učivu písemnou nebo ústní formou, komplexní řešení vlastní prezentace včetně grafické úpravy
- 2 - 80% správných odpovědí, samostatnost a orientace v učivu písemnou nebo ústní formou, komplexní řešení vlastní prezentace včetně grafické úpravy
- 3 - 70% správných odpovědí, samostatnost a orientace v učivu písemnou nebo ústní formou, komplexní řešení vlastní prezentace včetně grafické úpravy
- 4 - 60% správných odpovědí, samostatnost a orientace v učivu písemnou nebo ústní formou, komplexní řešení vlastní prezentace včetně grafické úpravy
- hranice úspěšnosti zkoušky - 50% - správných odpovědí, samostatnost a orientace v učivu písemnou nebo ústní formou, komplexní řešení vlastní prezentace včetně grafické úpravy (žák se nedokáže orientovat v učivu, písemné nebo ústní úkoly řeší jen s pomocí učitele, jeho řešení vlastní prezentace má po obsahové stránce větší závady).

Pro splnění modulu ho musí žák absolvovat s max. absencí 30%

Doporučená literatura

PIJOAN, José. *Dějiny umění.* Odeon : Praha, 1998. ISBN: 80-7176-765-4

SYROVÝ, Bohuslav. *Architektura – svědectví dob*. SNTL : Praha, 1974.

GOMBRICH, H. Ernst. *Příběh umění*. ARGO : Praha, 1997. ISBN: 80-7203-143-0

MRÁZ, Bohumír. *Dějiny výtvarné kultury 1*. IDEA SERVIS : Praha, 2002. ISBN: 80-85970-39-2

HUYGHE, René, *Encyklopedie umění pravěku a starověku.* Praha 1967. (edice: Larousse. Umění a lidstvo).

Poznámky

Obsahové upřesnění

OV RVP - Odborné vzdělávání ve vztahu k RVP

Materiál vznikl v rámci projektu Modernizace odborného vzdělávání (MOV), který byl spolufinancován z Evropských strukturálních a investičních fondů a jehož realizaci zajišťoval Národní pedagogický institut České republiky. Autorem materiálu a všech jeho částí, není-li uvedeno jinak, je Kristýna Boháčová. Creative Commons CC BY SA 4.0 – Uveďte původ – Zachovejte licenci 4.0 Mezinárodní.